

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

E-mail: dontobizottsag@kt.hu

Az ügy iktatószáma: D.18/17/2018.

A tanács tagjai: Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos

A kérelmező: ERUDITIO Oktatási Szolgáltató Zrt.
(Budapest, Honvéd tér 10/A. I/3.)

A kérelmező képviselője: Siposné Dr. Göttlinger Anita
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Dósa utca 3. I/4., e-elérhetőség:
5995a476903bc7a99b2db9d11efa7f54)

Az ajánlatkérő: Állami Egészségügyi Ellátó Központ
(Budapest, Diós árok 3.)

Az ajánlatkérő képviselője: Ószy Ügyvédi Iroda, Dr. Ószy Tamás ügyvéd,
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Feszty Árpád u. 4. V/18. KRID:
18267811)

A közbeszerzés tárgya: Képzési és oktatási feladatok ellátása az EFOP-2.2.0-16-2016-00003 azonosító számú projekt keretében az Állami Egészségügyi Ellátó Központ részére - 1. és 2. rész

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelemnek részben helyt ad, és megállapítja, hogy az ajánlatkérő az 1-2. kérelmi elem tekintetében megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 73. § (2) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, ezért az ajánlatkérő 1-2. részre vonatkozó eljárást lezáró, és azt követően hozott valamennyi döntését megsemmisíti.

A Döntőbizottság a 3-4. kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 800.000.-Ft, azaz nyolcszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 401.300.-Ft, azaz négyszázezer-háromszáz forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 113. § (1) bekezdése alapján a Kbt. Harmadik Része szerinti közbeszerzési eljárást indított szolgáltatás megrendelés tárgyában, melynek keretében 2017. szeptember 11. napján küldte meg az eljárást megindító felhívást az ajánlattételre felkért gazdasági szereplőknek.

Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást 2017. szeptember 12. napján módosította.

2. Az ajánlatkérő a közbeszerzést 2 részre bontotta, melyekre vonatkozó releváns információkat a felhívás az alábbiak szerint tartalmazta.

3. A felhívás 6. pontja a közbeszerzés tárgya és mennyisége tekintetében egyebek mellett az alábbiakat tartalmazta:

„1. rész: Képzési és oktatási feladatok ellátása az EFOP-2.2.0-16-2016-00003 azonosító számú projekt keretében az ÁEEK részére - Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció

Jelen közbeszerzés az EFOP-2.2.0-16-2016-00003 azonosító számú projekt képzési tevékenységeihez kapcsolódó „Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció” tárgyú oktatási feladatainak beszerzésére irányul 100.260.000 Ft + ÁFA keretösszegben. A keretösszeg kimerítésére ajánlatkérő nem köteles.

A fejlesztés stratégiai célja, hogy növekedjen az egészségügyi ellátás során végzett ápolási tevékenység hatékonysága, csökkenjen a szükségtelenül igénybevett ápolás, javuljon az ápolási tevékenység színvonala, valamint az ahhoz való hozzáférés, ezáltal a betegek életminősége. Cél az esélyegyenlőség és az ellátás minőségének javítása az aktív és krónikus ellátást nyújtó osztályokon az ápolás eszközök és a módszertani fejlesztések, valamint

pszichológiai intervenciók révén, növelve ezzel az ellátott betegek és hozzátartozóik komfortérzetét és az egészségügyi személyzet elégedettségét.

Az 1. rész vonatkozásában a keretszerződés időtartama alatt ajánlatkérő „Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció” tárgyú továbbképzések, tréningek és workshopok megtartására vonatkozó megrendeléseket fog küldeni a nyertes ajánlattevő számára a Műszaki leírásban meghatározottak szerint.

2. rész: Képzési és oktatási feladatok ellátása az EFOP-2.2.0-16-2016-00003 azonosító számú projekt keretében az ÁEEK részére - Helyes betegmozgatás

Jelen közbeszerzés az EFOP-2.2.0-16-2016-00003 azonosító számú projekt képzési tevékenységeihez kapcsolódó, „Helyes betegmozgatás” tárgyú oktatási feladatainak beszerzésére irányul 30.000.000 Ft+ ÁFA keretösszegben. A keretösszeg kimerítésére ajánlatkérő nem köteles.

A fejlesztés stratégiai célja, hogy növekedjen az egészségügyi ellátás során végzett ápolási tevékenység hatékonysága, csökkenjen a szükségtelenül igénybevett ápolás, javuljon az ápolási tevékenység színvonala, valamint az ahhoz való hozzáférés, ezáltal a betegek életminősége. Cél az esélyegyenlőség és az ellátás minőségének javítása az aktív és krónikus ellátást nyújtó osztályokon az ápolás eszközök és a módszertani fejlesztések, valamint pszichológiai intervenciók révén, növelve ezzel az ellátott betegek és hozzátartozóik komfortérzetét és az egészségügyi személyzet elégedettségét.

A 2. rész vonatkozásában a keretszerződés időtartama alatt ajánlatkérő „Helyes betegmozgatás” tárgyú továbbképzések megtartására vonatkozó megrendeléseket fog küldeni a nyertes ajánlattevő számára a Műszaki leírásban meghatározottak szerint.

A részletes feltételeket a közbeszerzési dokumentumok részét képező műszaki leírás tartalmazza.”

4. A felhívás 9. pontjában az ajánlatkérő a szerződés időtartamaként a következőket rögzítette:

„Mindkét rész vonatkozásában a szerződés hatálybalépésétől a keretösszeg kimerüléséig, de legkésőbb a projektzárásnak a mindenkor hatályos támogatási szerződésben rögzített időpontjáig. A hatályos támogatási szerződés szerint jelenleg várhatóan: 2018. október 31.”

5. Az ajánlatkérő a felhívás 14. pontjában – Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontjára hivatkozva – mindkét rész tekintetében az alábbi értékelési szempontokat határozta meg:

Értékelési szempontok	Súlyszám	Az értékelés módszere
Összesen nettó ajánlati ár (nettó HUF)	70	Fordított arányosítás
M.2. alkalmassági feltétel szerinti szakember többlettapasztalata hónapban kifejezve (hónapokban megadva, minimum 0 hónap, maximum 96 hónap)	30	Egyenes arányosítás

6. A felhívás 17. pontjában módosított ajánlattételi határidőként 2017. szeptember 22. napja került meghatározásra.

7. A dokumentáció részét képező műszaki leírás az 1. és 2. rész tárgya, mennyisége és a tréneri kompetenciák tekintetében egyebek mellett az alábbi előírásokat tartalmazta:

„I. rész

1. Összesítő táblázat a burnout tréning keretén belül megvalósuló, esetmegbeszélő csoporttal kiegészített akkreditált, minősített továbbképzésekről (a megvalósulás helyszíne Budapesten és Pest megyén kívül bármelyik megye)

Sorszám	Továbbképzés elnevezése	Célcsoport	Megvalósulás helye	Akkreditáció/minősítés	Tervezett résztvevői összlétszám (fő)	Tervezett alkalom szám (db)	Tervezett szervezési egység létszám (fő)	Tervezett ütemezés a továbbképzés megvalósítására	Továbbképzés beosztása
1/A	Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - burnout tréning	orvosok, szakdolgozók	megyeszékhelye, járási székhelyek	van	960	60 alkalom	10- 20 (átlag kb. 16 fő)/csoport	2018.	2 nap/1éj alkalmanként
1/B	Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció – esetmegbeszélő csoportok a burnout tréning részeként	orvosok, szakdolgozók	kórházak, ÁEEK által fenntartott intézmények	van	960	60 alkalom	10- 20 (átlag kb. 16 fő)/csoport	2018.	1 nap alkalmanként

A burnout tréning óraszám: maximum 8*45 perces blokkokban zajlik az oktatás egy-egy képzési napon. Az esetmegbeszélés a burnout tréning részeként, 4*90 perces blokkokban, 1 napos képzés keretében történik összesen 60 alkalommal. A tréningek első napjai jellemzően 9.00-10.00 óra körül kezdődnek, a burnout tréning esetében a második nap 8.00-9.00 körül. A képzés vizsgával zárul, ami a harmadik nap végén kerül lebonyolításra. Az egyes továbbképzések pontos napirendje, tematikája a tananyagfejlesztés során készül el.

2. Táblázat a megvalósítandó workshopokról (a megvalósulás helyszíne Budapesten és Pest megyén kívül bármelyik megye)

Sorszám	Workshop/rendezvény elnevezése	Célcsoport	Megvalósulás helye	Akkreditáció/minősítés	Tervezett résztvevői összlétszám (fő)	Tervezett alkalom szám (db)	Tervezett szervezési egység létszám (fő)	Tervezett ütemezés a workshop megvalósítására	Workshop időtartama
1.	Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - workshop	kórházi dolgozók, elsősorban felső és középvezetők	kórházak, ÁEEK által fenntartott intézmények	nem releváns	1500	100 workshop	átlag kb. 15 fő/workshop	2017 IV. negyedév -2018.	0,5 nap alkalmanként egy helyszínen egy adott napon

A workshopok óraszám: maximum 4*45 perces blokkokban zajlik félnapos képzés keretében zajlik a workshop összesen 100 alkalommal. A program 9.00-10.00 óra körül kezdődik, a pontos napirendje, tematikája a tananyagfejlesztés során készül el.

A workshopot a helyi igények szerint szervezzük rugalmasan reagálva a résztvevők létszámára, kapacitására, felkészülve a túljelentkezésre is.

Ajánlatkérő rögzíti, hogy a fenti táblázatokban megadott képzés számok (alkalom) és résztvevői adatok (fő) tervezett, kalkulált számok, a szerződés teljesítése során – a tényleges

jelentkezések függvényében – változhatnak. Erre való tekintettel ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a képzések száma a tervezettől eltérhet a szerződés teljesítése során, az ajánlattevőknek, ennek figyelembevételével kell ajánlatot benyújtani.

Közbeszerzés mennyisége:

A rendelkezésre álló keretösszeg 100.260.000 Ft +ÁFA.

A keretszerződés időtartama mindkét táblázatra vonatkozóan: A vállalkozói keretszerződés hatálybalépésétől a keretösszeg kimerüléséig, de legkésőbb a projektzárásnak a mindenkor hatályos támogatási szerződésben rögzített időpontjáig szól A hatályos támogatási szerződés szerint jelenleg várhatóan: 2018. október 31.

Ajánlattevő tudomásul veszi, hogy Ajánlatkérő nem köteles a keretösszeg kimerítésére.

1. Áttekintő táblázat a tréneri, csoportvezetői kompetenciákról és kapacitásokról

Sor-szám	Továbbképzés elnevezése	Képzők képzése	Tréneri kompetencia	Tréner/ Csoport	Szükséges tréneri létszám a teljes továbbképzésre	Tervezett tréneri embernapi összesen (oktató*csoport* nap)	Tervezett oktatási idő trénerenként (min. létszám esetében)
1/A.	Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - burnout tréning	1 alkalom	tréner (2 fővel páros vezetés)	2	min. 8	240 (2*60*2)	30 nap
1/B.	Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció – esetmegbeszélő csoportok a burnout tréning részeként	1 alkalom	tréner/csoportvezető	2	min. 8	120 (2*60*1) nap	15 nap

2. Áttekintő táblázat a szükséges tréneri kompetenciákról és kapacitásokról

Sor-szám	Név	Képzők képzése	Szükséges kompetencia	tréner/ Csoport	Szükséges létszám az összes workshophoz	Tervezett embernapi összesen (tréner*csoport* nap)	Tervezett intenzitás trénerenként
1.	Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - workshop	1 alkalom	tréner	2	6	100 (2*100*0,5)	16-17 nap

II. rész

1. Összesítő táblázat a továbbképzésről (a megvalósulás helyszíne Budapesten és Pest megyén kívül bármelyik megye)

Sorszám	Továbbképzés elnevezése	Célcsoport	Megvalósulás helye	Akkreditáció/Minősítés	Tervezett résztvevői összlétszám (fő)	Tervezett alkalom szám (db)	Tervezett szervezési egység létszám (fő)	Tervezett ütemezés a továbbképzés megvalósítására	Továbbképzés beosztása
1.	Helyes betegmozgató – szakmai továbbképzés	vezetők, ápolók, betegszállítók, műtőssegéddek	kórházak, ÁEEK által fenntartott intézmények	van	1200	60 alkalom	átlag kb. 20 fő	2018.	1 nap alkalmanként egy helyszínen

A továbbképzés óraszám: maximum 8*45 perces blokkokban zajlik az oktatás egy-egy képzési napon. A továbbképzési nap 9.00-10.00 óra körül kezdődik el. A képzés vizsgával zárul, ami a nap végén kerül lebonyolításra. A továbbképzés pontos napirendje, tematikája a tananyagfejlesztés során készül el.

Ajánlatkérő rögzíti, hogy a fenti táblázatokban megadott képzés számok (alkalom) és résztvevői adatok (fő) egy tervezett szám, a szerződés teljesítése során – a tényleges jelentkezések függvényében – változhat. Erre tekintettel ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a képzések száma a tervezettől eltérhet a szerződés teljesítése során, az ajánlattevőknek ennek figyelembevételével kell ajánlatot benyújtani.

Közbeszerzés mennyisége:

A rendelkezésre álló keretösszeg 30.000.000 Ft +ÁFA.

A keretszerződés időtartama: A vállalkozói keretszerződés hatálybalépésétől a keretösszeg kimerüléséig, de legkésőbb a projektzárásnak a mindenkor hatályos támogatási szerződésben rögzített időpontjáig szól. A hatályos támogatási szerződés szerint várhatóan: 2018. október 31.

Ajánlattevő tudomásul veszi, hogy Ajánlatkérő nem köteles a keretösszeg kimerítésére.

2. Áttekintő táblázat az tréneri kompetenciákról és kapacitásokról

Sorszám	Továbbképzés elnevezése	Képzők képzése	Tréneri kompetencia	Tréner/Csoport	Szükséges tréneri létszám a teljes továbbképzésre	Tréneri embernap összesen (oktató*csoport*nap)	Tréneri idő trénerenként (min. létszám esetében)
1.	Helyes betegmozgató – szakmai továbbképzés	1 alkalom	gyógytornász valamint BSC ápoló/mentőtiszt páros vezetés	2	6+6	120 (2*60*1)	maximum 10 nap

8. A műszaki leírás „A szakemberek kiválasztása, bemutatásának ütemezése az I. és a II. rész esetében is” címet viselő V. pontja – a szerződéstervezet 6.2. pontjával összhangban – az alábbi előírásokat tartalmazta:

„Ajánlattevő további feladata a jelen műszaki specifikációban leírt feladatok ellátásához szükséges személyes közreműködők felkutatása, toborzása, jelentkeztetése, majd a kiválasztás után a foglalkoztatása, koordinálása.

A műszaki leírásban fent meghatározott létszámban és specifikációk alapján szükséges a megfelelő kompetenciájú személyes közreműködő, tréner biztosítása.

A személyes közreműködők bevonása az alábbi folyamat során történik:

Amennyiben a szerződés teljesítéséhez toborzás szükséges, úgy a toborzási folyamat legelejtén, a szerződéskötést követően Ajánlatkérővel egyeztetni szükséges a jelöltek toborzásának módszertanáról, dokumentumairól, a keresési, meghirdetési folyamatról.

Ajánlattevő a szerződés aláírását követő 14 napon belül minden, az I. rész esetében a III. fejezetben, a II. rész esetében az IV. fejezetben bemutatott oktatói kompetenciára min. 2-2 jelöltet [azaz pl. az I. résznél a Burnout tréning esetében min. 8 fő tréner vagy a II. résznél a Helyes betegmozgatás képzés esetében min. 12 gyógytornászt és 12 fő mentőtisztet vagy ápolót (Bsc)] terjeszt be Ajánlatkérő számára az alábbi dokumentumok benyújtásával:

- életrajz Europass CV,
- végzettséget igazoló diploma másolata, egyéb végzettségeket alátámasztó dokumentum másolatok,
- max. 1 oldalas motivációs levél, melyben a jelölt kifejti miként viszonyul a feladathoz, milyen hozzáállás jellemzi a munkáját,
- rendelkezésre állási nyilatkozat,
- szakemberenként min. egy ajánló levelet egy referencia személytől
- valamint az alábbi táblázatos forma alkalmazásával (a táblázat bővíthető) tételesen bemutatja az előírt szakmai gyakorlat, tapasztalat időtartamát megjelölve a referencia személyt és elérhetőségeit:

Szakmai tapasztalattal, gyakorlattal kapcsolatos elvárás: pl. legalább 150 óranyi, vagy 5 tréningcsoport vezetésének tapasztalata vagy pl. legalább 3 éves szakmai gyakorlat, munkatapasztalat					
Megrendelő, megbízó szervezet	Téma: pl. képzés neve, címe vagy gyakorlat, munkatapasztalat témája	Vezetett csoport, alkalom száma	Időtartam: óraszám vagy évek száma	Referencia személy neve	Referencia személy elérhetőségei

A fenti táblázat szerint szükséges bemutatni az adott személyes közreműködőre vonatkozó valamennyi szakmai tapasztalattal, gyakorlattal kapcsolatos elvárást, azaz pl. a Burnout tréning tréneri esetében négyféle tapasztalatot szükséges alátámasztani. A táblázatok kitöltésének célja, hogy minél egyértelműbb legyen a szükséges kompetencia bemutatása.

Miután Ajánlattevő betervezte a jelöltek Ajánlatkérő 5 napon belül visszajelez a benyújtott anyagokkal kapcsolatban és megjelöli azon jelölteket, akiknek az anyagával kapcsolatban hiánypótlást kér, vagy személyes meghallgatást igényel az adott szakemberrel vagy elutasítja.

A jelöltek kiválasztása, illetve jóváhagyása során Ajánlatkérő figyelembe veszi a benyújtott dokumentumok:

- teljes körűségét,
- az előírt elvárásoknak történő megfelelést,
- az információk minőségét és mennyiségét (a gyakorlati idő tételesen bemutatásra került-e, megállapítható-e a tapasztalat és a gyakorlat időtartama és szakmai tartalma),
- a szakmai életutat, a minél több és sokrétűbb szakmai tapasztalatot (az elvárásoknak történő megfelelésen túli szakmai ismeretek, gyakorlat),
- a referenciát,
- a motivációs levél tartalmát,
- a benyújtott dokumentáció formai megfelelőségét, kivitelezését (pl. áttekinthető, szerkesztett, formázott anyagokat nyújtott-e be).

Ajánlattevő feladata a hiánypótlás, illetve a személyes meghallgatások leszervezése Ajánlatkérővel és a szakemberrel a visszajelzéstől számított 3 napon belül. A személyes meghallgatás lehet interjú vagy egy csoportos meghallgatás, ahol egy időben több jelölt is jelen van. Ajánlattevő feladata a jelöltek koordinálása.

A hiánypótlást és az esetleges személyes találkozót követően Ajánlatkérő dönt a kiválasztott szakemberekről maximum 3 napon belül.

Amennyiben az első körben betervezett jelöltek közül egy adott kompetencián belül - Ajánlatkérő írásos indokolása alapján - nincs elegendő, a feltételeknek megfelelő betervezett jelölt, Ajánlattevőnek további 3 nap áll rendelkezésre új jelöltek betervezésére. Ezen jelöltekről Ajánlatkérő soron kívül, de legkésőbb 3 napon belül dönt és visszajelez a benyújtott anyagokkal kapcsolatban és megjelöli azon jelölteket, akiknek az anyagával kapcsolatban hiánypótlást kér, vagy személyes találkozót igényel az adott szakemberrel vagy elutasítja. Amennyiben szükséges Ajánlattevő megszervezi a személyes találkozót, a jelölteket koordinálja maximum 3 nap alatt. Ajánlatkérő a folyamat végén döntést hoz a kiválasztott szakemberekről legkésőbb 3 napon belül. Amennyiben továbbra sincsen valamely kompetenciára megfelelő szakember, Ajánlattevő kötbér megfizetése mellett gondoskodik a pótlásról.

Ajánlattevő feladata a kiválasztott, Ajánlatkérő által jóváhagyott, elfogadott trénerek értesítése, teljesítésbe történő bevonása és további koordinációja.

Ajánlattevő dönthet úgy, hogy az Ajánlatkérő által a fenti táblázatokban megjelölt minimális létszámok helyett több személyes közreműködéssel kívánja ellátni a feladatot (lásd III. és IV. fejezet táblázatai), de ez maximum 20%-kal lehet több mint a jelen dokumentációban jelzett minimum létszám. Amennyiben Ajánlattevő több közreműködéssel kívánja a szerződést teljesíteni, úgy Ajánlatkérő részéről valamennyi vonatkozásban szükséges a fentiek szerinti jóváhagyás. Ajánlattevő jelölhet egy szakembert több továbbképzés különböző kompetenciáira is, de a megrendelések és a továbbképzések lebonyolítása során nem hivatkozhat arra, hogy nem tudja feladatát ellátni, mivel a személyes közreműködő jelen beszerzés másik továbbképzésében dolgozik.”

9. Az ajánlattételi határidő lejártáig a két részre összesen hét ajánlattevő – köztük a kérelmező – nyújtott be ajánlatot.

A kérelmező ajánlata az 1. rész tekintetében 61.098.720.-Ft-os, a 2. rész vonatkozásában 16.331.640.-Ft-os ajánlati árat tartalmazott.

10. A kérelmező részletes árajánlatát az ajánlatának 25-26. oldala az alábbiak szerint tartalmazta:

„I. rész

Oktatás típusa	Tervezett mennyiség (alkalom)	Nettó egységár (HUF/alkalom)	Nettó összesen (HUF) tervezett mennyiség*nettó egységár
Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - Burnout tréning	60 alkalom	542 005 Ft	32 520 300 Ft
Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció – esetmegbeszélő csoportok a burnout tréning részeként	60 alkalom	271 002 Ft	16 260 120 Ft
Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - workshop 0,5 napos	100 alkalom	123 183 Ft	12 318 300 Ft
Nettó ajánlati ár mindösszesen			61 098 720 Ft
AFA			16 496 654 Ft
Bruttó mindösszesen			77 595 374 Ft

II. rész

Oktatás típusa	Tervezett mennyiség (alkalom)	Nettó egységár (HUF/alkalom)	Nettó összesen (HUF) tervezett mennyiség*nettó egységár
Helyes betegmozgatás – szakmai továbbképzés	60 alkalom	272 194 Ft	16 331 640 Ft
Nettó ajánlati ár mindösszesen			16 331 640 Ft
ÁFA			4 409 543 Ft
Bruttó mindösszesen			20 741 183 Ft

11. Az ajánlatkérő 2017. október 17-én – mindkét részre vonatkozóan – az alábbi tartalmú indokoláskérést bocsátotta ki a kérelmező részére:

„Kérem, hogy különös figyelemmel legyenek arra, hogy az indokolás során kizárólag az Önök által megajánlott ajánlati árak képezik a fedezetét az előadott, bemutatott, igazolt tételeknek, a teljesítés fedezetét csak ezen összeg szolgálja.

Ajánlatuk részeként, az I. rész kapcsán benyújtott ártáblázat vonatkozásában a

- „Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - Burnout tréning”;
- „Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció – esetmegbeszélő csoportok a burnout tréning részeként”, valamint
- „Mentálhigiénés és pszichológiai intervenció - workshop 0,5 napos” képzések;

továbbá a II. rész kapcsán benyújtott ártáblázat vonatkozásában a „Helyes betegmozgatás – szakmai továbbképzés 1 napos” képzés nettó egységára aránytalanul alacsonynak minősülhet, így ezen szolgáltatási elemeknél legalább az alábbiakban ismertetett szempontok szerint kérem, indokolás keretében mutassák be részletesen a költségkimutatásukat:

- a) a szolgáltatási feladatokat ellátó munkavállalók jogszerű foglalkoztatásának valamennyi költségére (személyzeti létszám, munkaidő beosztás, valamennyi bérrel kapcsolatos költség összességű bemutatásával);
- b) szolgáltatási feladatok ellátásához szükséges alapanyagok, eszközök, illetve egyéb – különös tekintettel a műszaki leírásban meghatározott – költségeire;
- c) mutassák be, hogy az ajánlati árak meghatározása során milyen adminisztrációs költséggel számoltak;
- d) amennyiben valamilyen kedvezmény érvényesítésére jogosultak, úgy ezen kedvezményt szíveskedjenek alátámasztani;

e) mutassák be továbbá, hogy a szerződés teljesítése során – tekintettel arra, hogy minden vállalkozási tevékenység célja nyereség elérése – realizálni kívánt üzleti hasznuk összegét.

Felhívom szíves figyelmüket, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az Önök által benyújtott indokolás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról, figyelemmel továbbá a Kbt. 72. § (2) bekezdésében külön is nevesített tényezőkre.

Fentiek alapján felhívom Önöket, hogy állításaik alátámasztására szíveskedjenek okirati bizonyítékokat csatolni – amennyiben rendelkezésükre áll – amelyek az indokolásuk megalapozottságát igazolják. Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik fordulója alapján köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

Felhívom szíves figyelmüket továbbá arra, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második fordulója alapján ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.”

12. A kérelmező 2017. október 24-én, határidőben benyújtotta indokolását.

13. Az ajánlatkérő 2017. november 8. napján kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől a következők szerint:

„Az I. és II. rész vonatkozásában benyújtott, az 1. értékelési szemponttal [Összesen nettó ajánlati ár (nettó HUF)] kapcsolatos árindokolásuk vonatkozásában kérjük kifejteni az alábbiakat:

1) Az I. rész vonatkozásában a benyújtott indokolás szöveges részében (4. oldal) és a táblázatban (8. oldal) eltérően jelöli meg az oktatásszervező bruttó havi alapbérét (250 ezer helyett 270 ezer Ft-tal számol). Kérjük, az ellentmondás feloldását.

2) Kérjük szíves nyilatkozatát arra vonatkozóan – figyelemmel arra, hogy a benyújtott indokolásból nem derül ki – hogy milyen bér járulékkal számol ajánlattevő az I., illetve a II. részben.”

Az ajánlatkérő kiegészítő indokoláskérésében hivatkozta, illetve idézte továbbá a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második és harmadik fordulátát.

14. A kérelmező határidőben, 2017. november 13. napján benyújtotta kiegészítő indokolását.

15. Az ajánlatkérő 2017. november 23. napján mindkét részre vonatkozóan az alábbi tartalmú további kiegészítő indokolást kérte a kérelmezőtől:

„1) Jól érti-e ajánlatkérő – figyelemmel az árindokolás adatait –, hogy az oktatás szervezésében résztvevő munkavállalók (op. projektvezető, felnőttképzési igazgató, képzésszervező, mentor/szupervizor, képzési koordinátor) nem teljes munkaidőben fogják ellátni feladataikat, hanem órában meghatározva, így csak időarányos (órára lebontva) bért számol fel költségként?

2) Kérjük kiegészítő indokolásban részletesen – lehetőleg átlátható, táblázatos formában – bemutatni, hogy az ajánlattevő által kalkulált óraszám és költség alapján milyen feladatokkal kalkulált ajánlattevő az op. projektvezető, felnőttképzési igazgató, képzésszervező, mentor/szupervizor, képzési koordinátor esetében – kimutatva a szükséges óraszámot is – összhangban a műszaki leírással és szerződés tervezettel.”

Az ajánlatkérő további kiegészítő indokoláskérésében hivatkozta, illetve idézte még a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második és harmadik fordulátát.

16. A kérelmező a 2017. november 28-ai határidőre benyújtott további kiegészítő indokolásában az ajánlattevő által feltett 1. kérdésre mindkét rész vonatkozásában úgy válaszolt, hogy „Igen, jól érti.”

A kérelmező az ajánlatkérő 2. kérdésére az egyes részek tekintetében az alábbi szöveges választ adta, illetve a következő táblázatokat csatolta:

„Az I. rész vonatkozásában:

Munkatársanként a feladatleosztást a tervezett óraszám-alábontással az alábbi módon adjuk meg. Oly módon terveztünk, hogy a szükséges feladatokat biztonsággal el tudjuk végezni, esetleges módosítási, javítási feladatokra is időt hagyva.

A korábbi Indokolásunkban részletesen ismertetett projektvezetői feladatokra átlagos havi óraszámot terveztünk, átlagosan 50 óra/hónappal kalkulálva az I. rész vonatkozásában (összesen 600 óra).

A mentor/szupervizor igény szerint látja el a hozzá kapcsolódó, a korábbi Indokolásunkban részletesen ismertetett feladatokat a tervezett óraszámkereten belül. Amennyiben a személyes közreműködők nem igénylik a szakmai mentorálási vagy szupervíziós támogatás biztosítását,

úgy az erre tervezett forrás szükség esetén átcsoportosítható más munkatársak feladatvégzésére.

A többi munkatárs (felnőttképzési igazgató, képzésszervező és képzési koordinátor) feladatellátását az alábbi módon terveztük az I. rész vonatkozásában összesítve, ugyanakkor hangsúlyozzuk, hogy ez egy előzetes becslés, a becsült részóraszámok igény szerint módosulhatnak, átcsoportosíthatóak az egyes feladatokon belül a megvalósítás igényeihez igazodva.

Szakember	Feladat	Óra- szám		
felnőttképzési igazgató	Folyamatos kapcsolattartás a projekt operatív projektvezetőjével, az Ajánlatkérővel, a közreműködő szakmai partnerekkel	35		
	A szakmai munka ütemezése, a képzési ütemterv egyeztetése, a megvalósítás ütemterv szerinti felügyelete, az esetlegesen felmerülő szakmai problémák folyamatos kezelése, szakmai jelentések készítése igény szerint	87		
	A képzésekben részt vevő oktatók szakmai eligazítása, a megvalósításhoz kapcsolódó útmutatás biztosítása, számon kérése	18		
	A szakmai munkában közreműködő munkatársak munkájának irányítása, felügyelete	70		
	Felnőttképzési szerződések előkészítése és megkötése a képzésszervezővel együttműködésben	10		
	Teljesítési dokumentáció szakmai munkát érintő részeit illetően együttműködés a projektvezetővel, a szakmai adminisztratív teendők koordinálása a képzésszervezővel és a képzési koordinátorral együttműködve	42		
	Képzésekhez kapcsolódó külső és belső kommunikáció irányítása, alvállalkozókkal szükséges egyeztetések lebonyolítása, szakmai projekt megbeszélések szervezése és levezetése	53		
	Továbbképzésekhez kapcsolódó workshopok moderátori feladatának ellátása	17		
	Minőségbiztosítási feladatok ellátása	18		
			Bruttó óradíj	Bruttó bér
	Óraszám összesen	350	3 675	1 286 250

Szakember	Feladat	Óra- szám
képzésszervező	A felnőttképzési szerződések tartalmi előkészítése	27
	Csoportbeosztások kezelése, a képzésen résztvevők folyamatos tájékoztatása	135
	Képzés szervezésével, megvalósításával kapcsolatos feladatok ellátása (oktatási segédletek előkészítése, helyszínre juttatása, gondoskodás az anyagok kiosztásáról, elégedettségi kérdőívek sokszorosítása, gondoskodás a kiosztásról, a kérdőívek kitöltéséről, begyűjtéséről, a jelenléti ívek aláíratásáról, a vizsgáztatás szervezése, fotódokumentáció, stb.)	405
	Oktatási segédletek összeállításával, sokszorosításával kapcsolatos szervezési feladatok ellátása	68
	Tanúsítványok előkészítése, eljuttatása a képzés résztvevőjéhez	39
	Feladatellátás igény szerint a képzések, workshopok helyszínén	135

A továbbképzésekhez kapcsolódó workshopok teljes körű szervezése	108		
Gondoskodás a cateringről és a szállás biztosításáról, valamint teremfoglalásokról és ezzel kapcsolatban a szükséges technikai eszközök rendelkezésre állásáról	27		
A workshopok megvalósításához kapcsolódó teljes körű dokumentációs és adminisztrációs teendők ellátása	108		
Részvétel a projekt szakmai megbeszéléseken, szakmai beszámoló tartása	67		
Igény szerint a képzések előrehaladásával kapcsolatos statisztikai kimutatások, szakmai jelentések készítése	68		
Egyéb Ajánlatkérő által elvárt szervezési feladatok ellátása	95		
Az Ajánlatkérő által üzemeltetett képzési portál megismerése Ajánlatkérő segítségével és Ajánlatkérő által megjelölt feladatok estében a portál használata	68		
		Bruttó óradíj	Bruttó bér
Óraszám összesen	1350	1 984	2 678 400

Szakember	Feladat	Óraszám		
képzési koordinátor	Oktatók/tréner munkájának koordinálása, a képzéshez kapcsolódó oktatói adminisztratív feladatok támogatása, nyomon követése	125		
	Kapcsolattartás az oktatókkal, folyamatos tájékoztatásuk, pl. a képzések helyszínét, idejét, a résztvevőket illetően	187		
	A képzéshez kapcsolódó feladat- és ütemterv betartása, illetve betartatása az oktatókkal	125		
	Képzésszervező munkájának segítése	188		
	Mentorálási vagy szupervíziós támogatás iránti igényfelmérés, illetve a megvalósítás biztosítása ennek megfelelően	50		
	Szakmai beszámolók és oktatói adminisztrációs dokumentumok bekérése az oktatóktól, anyagok áttekintése, egyeztetése a felnőttképzési igazgatóval	263		
	A projekt megvalósítással kapcsolatos kockázatok, problémák jelzése a vezetőknek	62		
	Az Ajánlatkérő által üzemeltetett képzési portál megismerése Ajánlatkérő segítségével és Ajánlatkérő által megjelölt feladatok estében a portál használata	125		
	Egyéb Ajánlatkérő által elvárt feladatok ellátása	125		
				Bruttó óradíj
Óraszám összesen	1250	2 205	2 756	250

A II. rész vonatkozásában:

Munkatársanként a feladatleosztást a tervezett óraszám-alábontással az alábbi módon adjuk meg. Oly módon terveztünk, hogy a szükséges feladatokat biztonsággal el tudjuk végezni, esetleges módosítási, javítási feladatokra is időt hagyva.

A korábbi Indokolásunkban részletesen ismertetett projektvezetői feladatokra átlagos havi óraszámot terveztünk, átlagosan 5 óra/hónappal kalkulálva a II. rész vonatkozásában (összesen 60 óra).

A mentor/szupervizor igény szerint látja el a hozzá kapcsolódó, a korábbi Indokolásunkban részletesen ismertetett feladatokat a tervezett óraszámkereten belül. Amennyiben a személyes közreműködők nem igénylik a szakmai mentorálási vagy szupervíziós támogatás biztosítását, úgy az erre tervezett forrás szükség esetén átcsoportosítható más munkatársak feladatvégzésére.

A többi munkatárs (felnőttképzési igazgató, képzésszervező és képzési koordinátor) feladatellátását az alábbi módon terveztük, ugyanakkor hangsúlyozzuk, hogy ez egy előzetes becslés, a becsült rész-óraszámok igény szerint módosulhatnak, átcsoportosíthatóak az egyes feladatokon belül a megvalósítás igényeihez igazodva.

Szakem -ber	Feladat	Óra- szám		
felnőtt- képzési igazgat ó	Folyamatos kapcsolattartás a projekt operatív projektvezetőjével, az Ajánlatkérővel, a közreműködő szakmai partnerekkel	4		
	A szakmai munka ütemezése, a képzési ütemterv egyeztetése, a megvalósítás ütemterv szerinti felügyelete, az esetlegesen felmerülő szakmai problémák folyamatos kezelése, szakmai jelentések készítése igény szerint	6		
	A képzésekben részt vevő oktatók szakmai eligazítása, a megvalósításhoz kapcsolódó útmutatás biztosítása, számon kérése	1		
	A szakmai munkában közreműködő munkatársak munkájának irányítása, felügyelete	3		
	Felnőttképzési szerződések előkészítése és megkötése a képzésszervezővel együttműködésben	1		
	Teljesítési dokumentáció szakmai munkát érintő részeit illetően együttműködés a projektvezetővel, a szakmai adminisztratív teendők koordinálása a képzésszervezővel és a képzési koordinátorral együttműködve	2		
	Képzésekhez kapcsolódó külső és belső kommunikáció irányítása, alvállalkozókkal szükséges egyeztetések lebonyolítása, szakmai projekt megbeszélések szervezése és levezetése	6		
	Továbbképzésekhez kapcsolódó workshopok moderátori feladatának ellátása	4		
	Minőségbiztosítási feladatok ellátása	3		
				Bruttó óradíj
Óraszám összesen		30	3 675	110 250

Szakem-ber	Feladat	Óra-szám			
képzés-szerve-ző	A felnőttképzési szerződések tartalmi előkészítése	15			
	Csoportbeosztások kezelése, a képzésen résztvevők folyamatos tájékoztatása	72			
	Képzés szervezésével, megvalósításával kapcsolatos feladatok ellátása (oktatási segédletek előkészítése, helyszínre juttatása, gondoskodás az anyagok kiosztásáról, elégedettségi kérdőívek sokszorosítása, gondoskodás a kiosztásról, a kérdőívek kitöltéséről, begyűjtéséről, a jelenléti ívek aláíratásáról, a vizsgáztatás szervezése, fotódokumentáció, stb.)	216			
	Oktatási segédletek összeállításával, sokszorosításával kapcsolatos szervezési feladatok ellátása	36			
	Tanúsítványok előkészítése, eljuttatása a képzés résztvevőihez	22			
	Feladatellátás igény szerint a képzések, workshopok helyszínén	72			
	A továbbképzésekhez kapcsolódó workshopok teljes körű szervezése	57			
	Gondoskodás a cateringről és a szállás biztosításáról, valamint teremfoglalásokról és ezzel kapcsolatban a szükséges technikai eszközök rendelkezésre állásáról	15			
	A workshopok megvalósításához kapcsolódó teljes körű dokumentációs és adminisztrációs teendők ellátása	57			
	Részvétel a projekt szakmai megbeszéléseken, szakmai beszámoló tartása	36			
	Igény szerint a képzések előrehaladásával kapcsolatos statisztikai kimutatások, szakmai jelentések készítése	36			
	Egyéb Ajánlatkérő által elvárt szervezési feladatok ellátása	50			
	Az Ajánlatkérő által üzemeltetett képzési portál megismerése Ajánlatkérő segítségével és Ajánlatkérő által megjelölt feladatok estében a portál használata	36			
				Bruttó óradíj	Bruttó bér
	Óraszám összesen		720	1 837	1 322 640

Szak-ember	Feladat	Óraszám		
képzési koordinátor	Oktatók/tréner munkájának koordinálása, a képzéshez kapcsolódó oktatói adminisztratív feladatok támogatása, nyomon követése	108		
	Kapcsolattartás az oktatókkal, folyamatos tájékoztatásuk, pl. a képzések helyszínét, idejét, a résztvevőket illetően	108		
	A képzéshez kapcsolódó feladat- és ütemterv betartása, illetve betartatása az oktatókkal	72		
	Képzésszervező munkájának segítése	36		
	Mentorálási vagy szupervíziós támogatás iránti igényfelmérés, illetve a megvalósítás biztosítása ennek megfelelően	29		
	Szakmai beszámolók és oktatói adminisztrációs dokumentumok bekérése az oktatóktól, anyagok áttekintése, egyeztetése a felnőttképzési igazgatóval	180		
	A projekt megvalósítással kapcsolatos kockázatok, problémák jelzése a vezetőknek	36		
	Az Ajánlatkérő által üzemeltetett képzési portál megismerése Ajánlatkérő segítségével és Ajánlatkérő által megjelölt feladatok estében a portál használata	115		
	Egyéb Ajánlatkérő által elvárt feladatok ellátása	36		
				Bruttó óradíj
Óraszám összesen	720		2 205	1 587 600"

17. Az ajánlatkérő 2017. december 28. napján küldte meg az ajánlattevők részére az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezt, melyben az eljárást mindkét rész vonatkozásában eredményessé, míg a kérelmező ajánlatát mindkét rész tekintetében az alábbiak szerint érvénytelenné nyilvánította:

„Az ERUDITIO Zrt. ajánlattevő ajánlata az I. rész vonatkozásában nem mindenben felelt meg a vonatkozó jogszabályokban, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban előírtaknak, figyelemmel arra, hogy a benyújtott árindokolásból nem támasztható alá az ajánlati ár megfelelősége az alábbi indokokra tekintettel:

Az I. rész kapcsán – mely tervezetten 3420 fő részére minimum 14 trénerrel 220 képzés előkészítése és megvalósítása – munkatársainak időráfordítása (pl.: képzésszervező esetében, képzésekre lebontva átlagosan 6,1 óra, illetve a képzési koordinátor átlagosan 5,7 óra) olyan mértékben alacsony az esetleges átcsoportosítást is figyelembe véve, hogy az veszélyezteti a képzések szakszerű, színvonalas megszervezését. A beérkezett további felvilágosítás alapján szintén megállapítható, hogy az egyes munkafolyamatokra kalkulált rész-óraszámok szintén alulbecsültek, így átcsoportosítási lehetőség nincs köztük. Ugyanakkor az Ajánlattevő a tréner kiválasztásának folyamatát nem tervezte be, melyről a műszaki leírás V. és a szerződéstervezet 6.2 pontja világosan rendelkezik.

Fentiekre figyelemmel az I. rész vonatkozásában az ERUDITIO Zrt. ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73.§ (2) bekezdés alapján – figyelemmel arra, hogy aránytalanul alacsony árat tartalmaz – érvénytelen.

Az ERUDITIO Zrt. ajánlattevő ajánlata a II. rész vonatkozásában nem mindenben felelt meg a vonatkozó jogszabályokban, az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban előírtaknak, figyelemmel arra, hogy a benyújtott árindokolásból nem támasztható alá az ajánlati ár megfelelősége az alábbi indokokra tekintettel:

Az II. rész kapcsán – mely tervezetten 1200 fő részére minimum 12 trénerrel 100 képzés előkészítése és megvalósítása – munkatársainak időráfordítása (pl.: képzésszervező esetében, képzésekre lebontva átlagosan 12 óra, illetve a képzési koordinátor átlagosan 12 óra) olyan mértékben alacsony az esetleges átcsoportosítást is figyelembe véve, hogy az veszélyezteti a képzések szakszerű, színvonalas megszervezését. A beérkezett további felvilágosítás alapján szintén megállapítható, hogy az egyes munkafolyamatokra kalkulált rész-óraszámok szintén alulbecsültek, így átcsoportosítási lehetőség nincs köztük. Ugyanakkor az Ajánlattevő a tréner kiválasztásának folyamatát nem tervezte be, melyről a műszaki leírás V. és a szerződéstervezet 6.2 pontja világosan rendelkezik.

Fentiekre figyelemmel a II. rész vonatkozásában az ERUDITIO Zrt. ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73.§ (2) bekezdés alapján – figyelemmel arra, hogy aránytalanul alacsony árat tartalmaz – érvénytelen.”

18. A kérelmező 2018. január 3. napján terjesztette elő két kérelmi elemből álló előzetes vitarendezési kérelmét, melynek jelen jogorvoslati eljárás szempontjából releváns 2. kérelmi eleme (a kérelmező számozása szerinti 3.2. pontja) az alábbiakat tartalmazta:

„Az összegezés V.2.11) pontjában Ajánlatkérő a Kérelmező érvénytelenségét állapította meg a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozással, tekintettel arra, hogy Kérelmező ajánlata mind az első, mind a második rész vonatkozásában aránytalanul alacsony árat tartalmaz.

Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérő az 1. és a 2. rész tekintetében is jogsértően döntött arról, hogy Kérelmező ajánlata aránytalanul alacsony árat tartalmaz, melyre tekintettel ajánlata érvénytelen. Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdését, melyet az alábbiakban kívánunk részletesen alátámasztani.

- Ajánlatkérő összegezésében mind az 1., mind a 2. rész vonatkozásában részben a munkaidő ráfordítás alacsony voltát jelöli meg az érvénytelenség okaként, azonban Ajánlatkérő indokolásában, illetve kiegészítő indokolásaiban – az aggályai eloszlátása érdekében – noha lehetősége lett volna rá, egyetlen alkalommal sem kérte bemutatni a munkaidő ráfordítás helyállóságát, annak megfelelőségét, azt, hogy ezen munkaidő ráfordítások mellett a szerződés ténylegesen teljesíthető.

Ajánlatkérő feladata és felelőssége, hogy indokoláskérését és az alátámasztandó adatok körét úgy határozza meg, hogy annak alapján az ajánlati elem elfogadhatóságáról megalapozott döntést hozhasson.

Ajánlatkérő indokolás kérésében (kiegészítő indokolás kérésében) mindösszesen az egyes szakemberek által kalkulált feladatok, részfeladatok bemutatását kérte – melynek Kérelmező részletesen eleget is tett (az indokolásra illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania indokolását, adott esetben kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás- illetve kiegészítő indokoláskérésben foglalt követelményeknek. – D.290/11/2017.) – annak alátámasztását azonban nem, hogy a Kérelmező által megadott óraszámok mellett mily módon képes Kérelmező a szerződés szerű teljesítésre.

Több döntőbizottsági határozat is rögzíti, hogy az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés, és ha ehhez az indokolás nem elégséges, annak

elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indoklást kérhet, mely szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni.

Ajánlatkérőnek lehetősége lett volna arra, hogy konkrétan és egyértelműen rákérdezzen a Kérelmezőnél arra, hogy a kalkulált időráfordítás mellett mily módon tudná a szerződést teljesíteni, ezzel lett volna módja ugyanis arra, hogy meggyőződhessen az ajánlati elem megalapozottságáról. Az ajánlattevők csak akkor vannak abban a helyzetben, hogy megfelelő magyarázatot adjanak az áraikra vonatkozóan, ha ajánlatkérő pontosan megfogalmazza, hogy az ajánlati árat milyen okból tartja aggályosnak, annak mely elemeit kifogásolja, valamint megadja, hogy az ajánlattevők az indoklás során milyen vizsgálati szempontokat vegyenek figyelembe. (D.439/18/2017.)

Kérelmező ebben az esetben a kérésnek megfelelően bemutatta, bemutathatta volna, hogy a szerződés ezen óraszámok mellett is biztonsággal teljesíthető. Ezen felhívás hiányában Kérelmező azonban nem kerülhetett abba a helyzetbe, hogy az Ajánlatkérő általi érvénytelenséget megalapozó körülmények esetleges fennállását eloszlató indoklását (kiegészítő indoklását) megfelelő tartalommal elkészíthesse, hiszen erre irányuló konkrét indoklás kérés hiányában nem is számított arra, hogy az időráfordítás – Ajánlatkérő által vélelmezett – alábecsültsége miatt állapítja meg ajánlatának aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenségét.

- Kérelmező kiegészítő indoklásában kifejezetten hangsúlyozta, hogy „a becsült rész-óraszámok igény szerint módosulhatnak, átcsoportosíthatóak az egyes feladatokon belül a megvalósítás igényeihez igazodva.” Ajánlatkérő ezzel szemben összegezésében rögzítette, hogy az egyes munkafolyamatokra kalkulált rész-óraszámok tekintetében nincsen átcsoportosítási lehetőség. Kérelmező számára nem világos, hogy Ajánlatkérő mire tekintettel tette ezen megállapítását, figyelemmel arra, hogy ezen állítása ellentétben áll a Kérelmező által leírtakkal. Ajánlatkérőnek további kiegészítő indoklás kérés keretében lehetősége lett volna arra, hogy az átcsoportosíthatóság kapcsán felmerülő esetleges kétségei eloszlatása érdekében – összhangban a fentebb leírtakkal – tovább kérdezzen.

- Ajánlatkérő az érvénytelenség indoklásában rögzíti, hogy a munkatársak (példaként említve a képzési szervező és képzési koordinátor szakembert) időráfordítása „alacsony”, továbbá „alábecsült”.

Kérelmező álláspontja szerint Ajánlatkérő kötelessége objektív módon alátámasztani az érvénytelenség indokát, mely jelen esetben több szempontból sem állja meg a helyét:

Egyrészt Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban nem határozott meg olyan képzésenként minimálisan elvárt óraszámot, mellyel Kérelmezőnek kalkulálnia kellett volna. Erre tekintettel Kérelmező a saját, sok éves tapasztalatából indult ki, ennek, továbbá az eljárásban előírt, elvárt feladatoknak megfelelően tervezte az óraszámokat és a munkafolyamatokat egyaránt. Kérelmező számára tehát kérdéses, hogy Ajánlatkérő mire tekintettel állapította meg, hogy a kalkulált óraszámok „alacsonyak”, illetőleg „alábecsültek”? Kérelmező számára nem világos továbbá az sem, hogy mihez képest viszonyítva vizsgálta Ajánlatkérő az egyes munkaidő-ráfordítások időarányosságát, továbbá az sem, hogy mire alapítja azon állítását, mely szerint ezen „alábecsült” időráfordítások „veszélyeztetik a képzések szakszerű, színvonalas megszervezését.” A veszélyeztetés a Kbt.-ben az aránytalanul alacsony ár indoklásánál ismeretlen fogalomnak tekinthető. Kérelmező meglátása szerint a veszélyeztetés nem tekinthető a szerződés teljesíthetőségével kapcsolatos párhuzamos értelmezésnek. A szerződés teljesíthetőségének kérdése objektív, míg a veszélyeztetés egy sokkal inkább szubjektív kategória, mely esetben a „kár bekövetkezte lehetségessé válik, kétes helyzet alakulhat ki”. De ez korántsem jelenti a szerződés tárgyilagos módon megítélhető teljesíthetlenségét.

- Ajánlatkérő az érvénytelenség indokolásában – mind az első, mind a második rész vonatkozásában – rögzítette továbbá, hogy „Ajánlattevő a tréner kiválasztásának folyamatát nem tervezte be, melyről a műszaki leírás V. és a szerződéstervezet 6.2. pontja világosan rendelkezik”.

Kérelmező a közbeszerzési dokumentumok tartalmával tisztában van és volt is az ajánlat benyújtásának időpontjában. Helytelen azon ajánlatkérői állítás, mely szerint Kérelmező nem kalkulált a tréner kiválasztásának folyamatával.

Kérelmező kiegészítő indokolásában a képzésszervező szakembernél egyértelműen szerepeltette az „Egyéb Ajánlatkérő által elvárt szervezési feladatok ellátása” feladatkört. Emellett a képzési koordinátornál is betervezte Kérelmező az „Egyéb Ajánlatkérő által elvárt feladatok ellátása”-t. Amennyiben azonban a fentiek mellett Ajánlatkérő nem látta tervezettnek a tréner kiválasztásának folyamatát, úgy kiegészítő indokolás keretében lehetősége és egyben kötelessége lett volna az arról való meggyőződésnek, hogy Kérelmező mely szakembernél, milyen formában szerepeltette az említett tevékenységet.”

19. Az ajánlatkérő a 2018. január 8-án megküldött – a jogorvoslati észrevételével lényegét tekintve egyező tartalmú – válaszával az előzetes vitarendezési kérelem mindkét kérelmi elemét elutasította.

A jogorvoslati kérelem

20. A kérelmező a 2018. január 18. napján benyújtott – majd a 2018. február 14-ei tárgyaláson tett nyilatkozatával kiegészített – jogorvoslati kérelmében a jogsértés megállapítását és az eljárást lezáró döntés megsemmisítését kérte.

21. A kérelmező az alábbi négy kérelmi elemet terjesztette elő.

22. Az 1. részre vonatkozó 1., illetve a 2. részre vonatkozó 2. – az előzetes vitarendezési kérelmének fent idézett második kérelmi elemével lényegét tekintve egyező tartalmú – kérelmi elemében kifejtett álláspontja szerint az ajánlatkérő az ajánlata aránytalanul alacsony ár okán történt érvénytelenné nyilvánításával megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdését, továbbá a Kbt. 72. § (3) bekezdését.

23. A kérelmező jogorvoslati kérelmében a fent idézetteken, illetve hivatkozottakon túl előadta továbbá, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában táblázatos formában vázolta a bíráló bizottság megállapításait, mely több esetben üres sorokat is tartalmazott, így annak tartalmát a kérelmező továbbra sem tudja egyértelműen megvizsgálni. A kérelmező megítélése szerint az ajánlatkérőnek az összegezésben szükséges kellő részletezettséggel az indokolás elfogadhatatlanságára vonatkozó álláspontját ismertetnie. Hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérőnek egyértelműen a kérelmező tudomására kellett volna hoznia, hogy a kérelmező által benyújtott indokolásokban, tájékoztatásokban szereplő mely adatokat vett figyelembe, vagy kért, de esetlegesen nem közölt mely adatok hiányára alapította a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét.

A fentiek kapcsán a kérelmező a tárgyaláson előadta, hogy mindkét rész tekintetében második – azaz összességében 3. és 4. – kérelmi elemként kéri megállapítani a Kbt. 79. § (1) bekezdésének ajánlatkérő általi megsértését, mivel az összegezésben az ajánlata érvénytelenségének indokolása nem volt kellően részletes.

Álláspontja szerint az érvénytelenség indokolásának nem kellő részletességét az is alátámasztja, hogy jelentős terjedelmi különbség van az összegezés nagyon rövid érvénytelenségi indokolása, illetve az előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszhoz

mellékelt bíráló bizottsági vélemények alapján készült táblázat, illetve ennek még bővebb verziója, az észrevételhez csatolt táblázat között.

24. A kérelmező az ajánlatkérő 3-4. kérelmi elemre vonatkozó elkésztési kifogásával kapcsolatban előadta, hogy álláspontja szerint azért nem elkésztettek a kérelmi elemek, mivel az előzetes vitarendezési kérelme 6. oldal utolsó előtti bekezdésében rögzítette, illetve hivatkozott arra, hogy az érvénytelenség indokolása hiányos, nem kellően részletes.

25. A kérelmező az 1. és 2. rész 2-2 kérelmi elemére összesen $501.300+200.000=701.300$ -Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

Az ajánlatkérő észrevétele

26. Az ajánlatkérő észrevételében a jogorvoslati kérelem 1-2. kérelmi elemét, mint alaptalant kérte elutasítani.

E körben hivatkozott az indokoláskérései, illetve a kérelmező ezekre beadott indokolásainak tartalmára, melyekből kiemelte, hogy a kérelmező áringdolása alapján megállapítható volt, hogy az oktatás szervezésében résztvevő munkavállalók nem teljes munkaidőben fogják ellátni feladataikat: pl. a képzésszervezőre tervezett képzésenkénti óraszám 1. résznél 6,1, a 2. résznél 12 óra, míg a képzési koordinátor esetében 5,7, illetve 12 óra. Utalt arra, hogy ebből következik, hogy az egyes pozíciókra tervezett feladatokat és a feladatok elvégzésére tervezett időráfordítást is vizsgálta. Hangsúlyozta, hogy a felhívásban és a dokumentációban részletesen leírta a szerződés keretében elvárt feladatokat, a tervezett képzési időszakot, a képzések tervezett számát és a képzendők létszámát.

Példaként említette, hogy a 2. rész esetében a felnőttképzési szerződések tartalmi előkészítésére a kérelmező összesen 15 órát tervezett, mely 1200 fő szerződésére értendő. Ajánlatkérő számításai szerint ez 0,75 percet jelent szerződésenként, ami álláspontja szerint alábecsült időtartam, mivel az alábbi adatokat és teendőket foglalja magába:

1) A felnőttképzési szerződések előkészítése az alábbi adattartalommal:

- A képzésben résztvevő adatai (név, születési név, anyja neve, állampolgárság, születési hely, születési idő, TAJ szám, állandó lakcím, levelezési cím, telefonszám, e-mail cím, szakmacsoport, végzettség, működési nyilvántartási szám)
- A továbbképzés adatai (képzés pontos megnevezése, nyilvántartásba vételi száma, szervezője, formája, ideje, helyszíne, óraszama, a képzés célja, megszerzhető kompetencia, előzetesen megszerzett tudás beszámításának módja, a résztvevő teljesítménye ellenőrzésének értékelésének módja, formája)
- A képzés díjának rögzítése
- A szerződés hatályának feltüntetése
- Keltezés

2) A tartalmi előkészítéshez szükséges adatbázis előkészítése, kezelése.

27. Hivatkozott arra is, hogy ugyanez figyelhető meg a tréneres esetében, ugyanis látszik, hogy csak a képzés időtartamára számolnak költséggel, bár a műszaki leírás II.2.2 (4) pontja szerint: „a továbbképzések egyes napjaira a napirendben megjelölt kezdő időponthoz képest kötelesek legalább fél órával korábban megérkezni és a képzésen résztvevők után hagyják el a helyszínt. Javasolt, hogy kettős vezetőségű esetmegbeszéléssel végződő burnout tréning esetén, a képzési nap végén közös értékelést tartson a két személyes közreműködő.”

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a fentiekből megállapítható, hogy az időráfordítást vizsgálta az ajánlati ár vizsgálata során, szemben a kérelmező álláspontjával, miszerint „nem számított arra, hogy az időráfordítás alábecsülése miatt állapította meg ajánlatának aránytalanul

alacsony ár miatti érvénytelenségét”, így nem állja meg a helyét a kérelmező azon állítása, hogy konkrét felhívás hiányában nem mutathatta be, megfelelő tartalommal az ajánlati ár megalapozottságát.

Hivatkozott arra, hogy felhívta a kérelmező figyelmét, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Utalt arra is, hogy a Döntőbizottság számos határozatában kifejtettek szerint az ajánlatkérő úgy köteles megfogalmazni a kérdéseit, hogy az azokra vonatkozó válaszok megadásával mindazon információhoz hozzájuthasson, amelyek az ajánlati ár megalapozottsága kérdésében a döntését megalapozzák.

Álláspontja szerint ezért nem helytálló a kérelmező azon kijelentése, mely szerint az ajánlatkérő számára további releváns információval szolgálhatott volna a szerződés teljesíthetősége szempontjából, mint a kérelmező ügymenet, teljesítőképessége és folyamata, mivel ezek nem alkalmasak az ellenőrizhető és objektív kalkulációk bemutatására. Ugyanakkor mind az ajánlatkérő, mind a jelen eljárás bíráló bizottságának tagjai olyan szakmai tudás és tapasztalat birtokában vannak, hogy az ajánlatok értékelést elvégezzék, megítélik a teljesíthetőséget.

E körben idézte a Döntőbizottság D.852/11/2014. sz. határozatában rögzített okfejtést, mely szerint „Tekintettel arra, hogy az ajánlattevő célja a közbeszerzési eljárás megnyerése, ezért ilyen esetben elsősorban neki érdeke, hogy az ajánlatkérő részére olyan indokolást adjon a valós helyzetről, amely alapján az ajánlatkérő megnyugtató módon tud dönteni az indokolás elfogadásáról. Tehát az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés ténylegesen teljesíthető lesz.”

Az ajánlatkérő álláspontja szerint körültekintően járt el, és mindaddig felvilágosítást kért, míg végül minden szükséges adatnak, információnak, a szakmai szakértelemmel bíró bíráló bizottsági tagok által pedig szakmai tudásnak és tapasztalatnak a birtokában volt a döntés meghozatalának időpontjában.

Észrevételéhez táblázatos formában mellékelte a bíráló bizottság által készített időráfordítás vizsgálatot és véleményezést, mely a kérelmező részéről a képzésszervező és a képzési koordinátor által ellátandó egyes feladatokra kalkulált – és a további kiegészítő indokoláshoz csatolt – óraszámok figyelembe vételével készült. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a mellékelt táblázat is mutatja, hogy az ajánlati elem, azaz a képzések megvalósítására tervezett humán erőforrás kapacitás elfogadhatóságáról megalapozott döntést tudott hozni.

28. Az ajánlatkérő az átcsoportosíthatóság körében előadta, hogy a teljesítésben megjelölt, tervezetten közreműködő valamennyi munkatárs esetében megvizsgálta, hogy a munkatárs feladatai között, időráfordításában van-e lehetőség átcsoportosításra, a kulcspozíciót betöltő képzésszervező és képzési koordinátor feladatainak megvalósítása érdekében. Hivatkozott arra, hogy megállapította, hogy az egyes munkatársak munkafolyamataira kalkulált rész-óraszámok olyan mértékben alulbecsültek, hogy egy gyorsabb ütemű megvalósítás esetén sem keletkezik olyan mértékű időtöbblet az áringdolásban szereplő megadott óraszámok alapján, amely átcsoportosíthatóvá válna a teljesítésben részt vevő, különböző feladatú személyek között.

Véleménye szerint egy esetleges átcsoportosítás nemcsak az adott pozícióhoz (képzésszervező, képzési koordinátor, stb.) rendelt feladatok átcsoportosítását jelenti, ezzel együtt az adott pozícióhoz kalkulált anyagi ráfordítás mértékére is kihatással van. Hangsúlyozta, hogy számos olyan speciális feladat van, amelynek elvégzését egyáltalán nem lehet más szakemberre bízni, amennyiben a feladatra kalkulált időkeret nem kellőképp

tervezett, ugyanis az ajánlatkérő számára kiemelten fontos a nyertessel való kooperatív kapcsolattartás, amelynek hatékonysága az esetleges átcsoportosítások miatt jelentősen csökkenhet, mivel probléma esetén az ajánlatkérőnek nem világos, hogy kihez fordulhat pontosan.

Kiemelte, hogy az „esetleges átcsoportosítást figyelembe véve” kifejezésnél a kérelmező által jelzett esetleges átcsoportosítási lehetőségre utalt, és ezzel nem fejezte ki konkrét véleményét az átcsoportosítás megvalósíthatóságára.

Kifejtette továbbá, hogy nem ért egyet a kérelmező azon álláspontjával, miszerint további kiegészítő indoklást kellett volna kérnie az átcsoportosíthatósággal kapcsolatban, mivel, mint a fent leírtak és a mellékelt táblázat is mutatja, a vizsgálata során arra jutott, hogy az átcsoportosíthatóság több szempontból sem nyújt megoldást a szerződés teljesítésére. Álláspontja szerint a Kbt. 72. § (2) bekezdése értelmében is csak az objektív alapú indoklás vehető figyelembe, és az átcsoportosíthatóságot az ajánlatkérő nem tudta objektív alapnak értékelni, hiszen olyan, jövőbeli esemény következménye – a tervezett időkeret kimerülése – amely bekövetkezését az értékelés pillanatában nem láthatja előre. E körben hangsúlyozta, hogy nem elfogadható, ha az ajánlattevő magának mozgásteret hagyva, az egyes költségelemek tekintetében átcsoportosítási lehetőséget biztosít, ugyanis az ajánlatkérőnek a benyújtott indoklásban és a kiegészítő indokolásokban található tényadatok alapján kötelessége az aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

29. Az ajánlatkérő a tréner kiválasztási folyamatának nem tervezése alátámasztásául hivatkozott a műszaki leírás V. pontjának és a szerződéstervezet 6.2. pontjának követelményeire, illetve arra, hogy a további kiegészítő indoklaskérésében egyértelműen előírta, hogy „milyen feladatokkal kalkulált ajánlattevő az operatív projektvezető, felnőttképzési igazgató, képzésszervező, mentor/szupervizor, képzési koordinátor esetében – kimutatva a szükséges óraszámot is – összhangban a műszaki leírással és szerződés tervezettel.”

A kérelmező azon érvelésére, hogy a közbeszerzési dokumentum tartalmával tisztában volt az ajánlat benyújtásának időpontjában, melyről nyilatkozatot nyújtott be ajánlatában, illetve hogy az egyes munkatársak esetében bemutatta, hogy a képzések megvalósítása során kinek mi a feladata, az ajánlatkérő előadta, hogy senkinél sem szerepel az a feladat, hogy a megfelelő végzettséggel, gyakorlattal, szakértelemmel bíró tréner kiválasztásához szükséges min. 2-2 jelölt állításának, kiválasztásának folyamatát megvalósítsa, megszervezze, lebonyolítsa.

E körben hangsúlyozta, hogy a kiválasztáshoz az I. résznél 8x2 tréner-jelölt, a II. résznél a 6 gyógytornász és 6 mentőtiszt vagy ápoló esetében is 2-2 jelölt állítása szükséges, azaz összesen 40 fő, akikből az ajánlatkérő választ. Azt is hangsúlyozta, hogy a feladateleírásban részletesen meghatározta a trénerekkel és azok kiválasztásával kapcsolatos elvárásait, amelynek sikeres teljesítése alapfeltétele a képzések megfelelő színvonalú megtartásának, és a súlyát és mértékét tekintve sem az „egyéb” feladatok körébe tartozó.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a fentiek alapján megállapítható volt, hogy a tréner kiválasztási folyamata az árindokolás és az ajánlat alapján vagy egyáltalán nem, vagy nem a feladat mértékéhez mérten került betervezésre.

30. Az ajánlatkérő kifejtette továbbá, hogy jelen jogorvoslati eljárás tárgyát két egymásra épülő kérdés, illetve erre vonatkozó ajánlatkérői vizsgálat, magatartás megítélése képezi. Az egyik a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti további indoklaskérési kötelezettség, amelyre vonatkozóan hangsúlyozta, hogy ez már nem terhelte, hiszen az indokolást követő két kiegészítő indoklaskérés alapján álláspontja szerint megfelelő információval rendelkezett az ajánlati ár megítélése tekintetében, így további indokolást nem kellett kérni, hiszen objektív alapon meg tudta ítélni azt.

A második kérdés véleménye szerint az, hogy megalapozott döntést hozott-e arról, hogy az ajánlati ár – tekintettel a beszerzés/szerződés tárgyára és az azt tartalmazó feladatokra – aránytalanul alacsony árat tartalmaz, és így az ajánlati ár nem elfogadható, különös tekintettel a képzésszervező illetve a képzési koordinátor feladataira kalkulált óraszám, és ezzel összefüggésben a bér és egyéb költségek vonatkozásában. Álláspontja szerint e körben megalapozott döntést hozott, mivel a 3. indoklásból egyértelművé vált számára, hogy a fentiekre tervezett órák rendkívül alacsonyak.

E körben hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő döntésének meghozatala során azt köteles vizsgálni, hogy a szerződés adott áron vagy költséggel teljesíthető-e. Amennyiben az ajánlattevő által közölt információk ezt nem igazolják, úgy az ajánlatkérő köteles az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani. Hivatkozott arra, hogy egységes a döntőbizottsági gyakorlat a körben, hogy a szerződés teljesíthetőségének megállapítása érdekében előadott adatok csak akkor fogadhatók el, ha azok a releváns árképzési, közgazdasági összefüggéseiknél fogva életszerűek, azaz a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetők. Az ajánlattevő által előadott indokok akkor tekinthetők ilyennek, ha az adott szerződéses kötelezettségvállalás teljesíthető.

31. Az észrevételéhez csatolt táblázat kapcsán hangsúlyozta, hogy a bíráló bizottság egyértelműen megállapította, hogy a kérelmező a szerződés teljesítése során közreműködő valamennyi munkatárs időráfordítását olyan mértékben alábecsülte, amely a szerződéses kötelezettségvállalás teljesíthetőségét, az erőforrások szükség szerinti átcsoportosítását kizárja. A táblázatból példalózó jelleggel kiemelte, hogy a kérelmező

- a felnőttképzési szerződések tartalmi előkészítésére szerződésenként 45 másodperc időráfordítással,
- a csoportbeosztások kezelése, a képzésen résztvevők folyamatos tájékoztatása körében képzéseként 2 perccel,
- a tanúsítványok előkészítése, eljuttatása a képzés résztvevőihöz esetében tanúsítványonként 1 perccel,
- az ajánlatkérő által üzemeltetett képzési portál megismerése, az ajánlatkérő segítségével az ajánlatkérő által megjelölt feladatok esetében a portál használata tekintetében

résztvevőnként 2 perccel számolt.

A fenti négy példa kapcsán előadta, hogy azok mindegyike a képzésszervező munkakörű munkatárs feladataira megajánlott óraszámokkal kapcsolatos, melyek közül az első, harmadik és negyedik a 2. részre, míg a második az 1. részre vonatkozik.

32. Az ajánlatkérő a 3-4. kérelmi elem tekintetében elkésztésre vonatkozó eljárási kifogást terjesztett elő. E körben előadta egyrészt, hogy a Kbt. 79. § (1) bekezdését a kérelmező nem jelölte meg a jogorvoslati kérelmében, másrészt e joghely önálló megállapítására álláspontja szerint azért nincs lehetőség, mert e kérelmi elemek elkéstek tekintettel arra, hogy a nem kellő részletezettség vélelméről az összegezés megküldésekor, 2017. december 28. napján tudomást szerzett a kérelmező, és erre nem lehet alapítani az előzetes vitarendezési kérelem elutasításával összefüggő speciális tudomásszerzési időpontot, 2018. január 8-át. Véleménye szerint azért nem, mivel az érvénytelenség indokolása részletezettségének hiányát nem kifogásolta az előzetes vitarendezési kérelmében, ezért a 10 napos határidő 2017. december 28-tól számítandó, így a 2018. január 18-án előterjesztett kérelem elkésett.

Kifejtette továbbá, hogy az előzetes vitarendezési kérelem kérelmező által hivatkozott 6. oldal utolsó előtti bekezdése is maximum általános utalás szintjén tartalmazza azt, hogy nem kellően részletes az indoklás, de a joghely, a Kbt. 79. § (1) bekezdése itt sem lett megjelölve. Itt megjegyezte, hogy az előzetes vitarendezési kérelemnek a jogorvoslati eljárás szempontjából nem releváns első kérelmi elemében a kérelmező egyértelműen megjelölte a Kbt. 79. § (1) bekezdését, amelyet aztán az ajánlatkérő elutasított, és azt a jogorvoslati kérelmében már nem tartotta fenn a kérelmező. Hangsúlyozta, hogy e körben más

aspektusból, a Kbt. 69. § (2) bekezdéssel összefüggésben lett megjelölve a Kbt. 79. § (1) bekezdése.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

33. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2017. szeptember 11. napján indította, így e jogorvoslati eljárásra is a Kbt. e napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

34. A Döntőbizottságnak az 1-2. kérelmi elem tekintetében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő az 1. és 2. részre vonatkozóan aránytalanul alacsony ár okán jogszerűen nyilvánította-e érvénytelenné a kérelmező ajánlatát.

35. A Döntőbizottság a döntése során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre, illetve abból levont következtetésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 66. § (1) bekezdése szerint az ajánlatot és a részvételi jelentkezést a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészítenie és benyújtania.

36. A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

„(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.”

37. A Kbt. 72. § (1)-(3) bekezdései szerint:

„(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

- b) a választott műszaki megoldásra,

- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.”

38. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

39. A Kbt. szabályozási rendszerében a jogalkotó az alapvető fontosságú rendelkezések körében határozta meg, hogy az ajánlatkérőnek a felhívásban és az egyéb közbeszerzési dokumentumokban (dokumentációban) kell meghatározni az ajánlatadás feltételeit. A mind a felhívásban, mind pedig a dokumentációban megadható, a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírás meghatározásának módjára és tartalmára vonatkozó részletes szabályokat a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet tartalmazza.

Az ajánlattevőknek az érvényes ajánlattételük érdekében úgy kell benyújtaniuk ajánlataikat, hogy valamennyi ajánlatkérői előírást teljesítsenek, az ajánlatkérőt pedig az ajánlatok bírálatának során az a kötelezettség terheli, hogy az általa előre meghatározott feltételek szerint vizsgálja meg a benyújtott ajánlatokat azok érvényessége szempontjából. Fontos annak hangsúlyozása, hogy az előre pontosan, konkrétan meg nem határozott előírások nem eshetnek az ajánlattevő terhére.

Az ajánlat érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenylőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből.

A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles árindokolást kérni attól az ajánlattevőtől, akinek ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, egy ajánlati ár irreálisan alacsony voltának megállapításához a jelenlegi szabályozás szerint a szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati ár – így az adott ajánlattevő rendelkezésére álló fedezet – esetén valósítható meg, az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni. Amennyiben a fenti szempontok, mint viszonyítási alapok bármelyike alapján az adott ellenszolgáltatás irreálisan alacsonynak minősül, beáll az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége.

Az ajánlatkérőnek az indokoláskérésben konkrétan meg kell adnia azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását.

Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Az irreális ár vizsgálatát az ajánlatkérőnek az indokoláskérése alapján elsősorban az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítania.

A Kbt. 72. § (2)-(6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalat gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

Az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés, és ha ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indoklást kérhet, mely szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve – a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján – alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni.

Az indokolásra illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania – objektív alapú, az ár megalapozottságát tényekkel, adatokkal alátámasztó – indokolását, kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás- illetve kiegészítő indokláskérésben foglalt követelményeknek.

Tehát az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indoklást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz.

Az ajánlatkérőnek a részére benyújtott indokolásban és kiegészítő indokolás(ok)ban foglaltak alapján kell megítélnie az ajánlat érvényességét.

40. Amennyiben az indokolás a fentiek alapján nem megfelelő – azaz valamely költségelemek tekintetében hiányos, vagy nem elég objektív, illetve a gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető – az ajánlatkérő köteles az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani.

41. A Döntőbizottság a fentiek tükrében vizsgálta meg az ajánlatkérő egyes előírásait, illetve a kérelmező által benyújtott indokolás és kiegészítő indokolások tartalmát, valamint az ajánlatkérő ezekre vonatkozó vizsgálatát, mérlegelését és döntését.

42. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő – a Kbt. 72. § (3) fent ismertetett rendelkezései ajánlatkérőre és ajánlattevőre vonatkozó előírásainak idézésével, illetve hivatkozásával – aránytalanul alacsony ár okán indoklást kért a kérelmezőtől.

Az ajánlatkérő – mivel a kérelmező által benyújtott indokolás alapján nem tudott meggyőződni az ajánlati ár megalapozottságáról – a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján két ízben is kiegészítő indokoláskérést bocsátott ki. Az ajánlatkérő a 2017. november 23-ai további kiegészítő indokoláskérésben kérte a kérelmezőtől, hogy mindkét rész tekintetében nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy az oktatás szervezésében résztvevő munkavállalók teljes vagy részmunkaidőben látják-e el feladataikat, illetve – összhangban a műszaki leírással és a szerződéstervezettel – milyen óraszámokkal és hozzájuk rendelt költséggel kalkulált többek között a képzésszervező és a képzési koordinátor által ellátandó feladatokra vonatkozóan.

A kérelmező kiegészítő indokolásában mindkét rész esetében bemutatta a képzésszervező és a képzési koordinátor által ellátandó feladatokat, illetve az azokra tervezett óraszámot és összes bérköltséget.

Ezt követően az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján mindkét rész tekintetében érvénytelenné nyilvánította egyrészt azért, mert a képzésszervező és a képzési koordinátor által ellátandó feladatokra tervezett óraszámok alacsonyak, másrészt azért mert a feladatok közötti óraszámok az alábecsült kalkuláció miatt egymás közt nem

átcsoportosíthatók, harmadrészt pedig azért, mert a kérelmező a tréner kiválasztásának folyamatát nem tervezte be.

43. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a képzésszervező, illetve a képzési koordinátor részfeladatainak összesített óraszámából (1. résznél 1350, 2. résznél 1250 óra, 2. résznél 720-720 óra) és az egyes részek teljesítése során megvalósítandó képzések számának (1. résznél 220, 2. résznél 60 képzés) hányadosaként keletkezett, egy képzésre jutó 6,1-5,7 óra, illetve 12-12 óra teljesítési értéket, illetve az erre tervezett bérköltséget úgy minősítette nem megfelelőnek, hogy az egyes részfeladatok időszükségletére – így minimális mértékére – vonatkozóan nem határozott meg előírást a közbeszerzési dokumentumokban.

Ennél fogva objektív módon nem tudta megítélni, hogy a kérelmező tervezett óraszámai valóban alacsonyak-e, azokkal teljesíteni tudja-e a műszaki leírásban előírt feladatokat, tekintettel a fentiekben is rögzített azon – következetes döntőbizottsági és bírósági gyakorlaton alapuló – vizsgálati szempontra, hogy a nem konkrét ajánlatkérői előírás nem eshet az ajánlattevő terhére.

44. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az imént kifejtettek alapján arról sem tudott megalapozott döntést hozni, hogy az egyes részfeladatok közötti átcsoportosítás egyáltalán szükséges-e, illetve szükség esetén ez megvalósítható-e, avagy sem.

A Döntőbizottság e körben rögzíti egyrészt, hogy a kérelmező a további kiegészítő indokolásában csak feltételesen, esetleges ajánlatkérői megvalósítási igény esetére prognosztizálta az egyes részfeladatok közötti óraszám-átcsoportosítást, másrészt, hogy ezt bizonyos mértékben kalkulálta is azáltal, hogy a képzési koordinátor esetében mind az 1., mind a 2. résznél – 188 illetve 36 órával – tervezett „Képzésszervező munkájának segítése” elnevezésű részfeladatot, melyek az érintett munkatárs feladataira tervezett összesített óraszámok (1250 és 720 óra) 15, illetve 5 %-át teszik ki.

45. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy az ajánlatkérőnek arra sem volt konkrét előírása a műszaki leírásban vagy más közbeszerzési dokumentumban, hogy a tréner kiválasztását mely részfeladatonál, illetve munkakörnél kell tervezni.

A Döntőbizottság e körben megállapította, hogy a kérelmező által mindkét résznél, ezeken belül mind a képzésszervező, mind képzési koordinátor esetében az egyéb feladatokra tervezett óraszámok nem zárják ki azt, hogy ezen órák, illetve kalkulált bérköltségeik fedezetet nyújtsanak a tréner kiválasztásának megvalósítására, azaz a szerződés e tekintetben történő teljesítésére.

46. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő mind az egyes részfeladatokra tervezett órák, mind azok átcsoportosíthatósága, mind pedig a tréner kiválasztására kalkulált órák esetében akkor kerülhet abba a helyzetbe, hogy meggyőződéssel alapuló megalapozott döntést hozzon a szerződés megajánlott áron való teljesíthetősége, vagyis az indokolás megfelelősége/meg nem felelősége, ezáltal az ajánlat érvényessége/érvénytelensége tekintetében, ha további kiegészítő indokolást kér a kérelmezőtől.

47. A Döntőbizottság a döntésénél nem vette figyelembe az ajánlatkérő észrevételhez csatolt, bíráló bizottsági vizsgálatot és véleményt tartalmazó táblázatot egyrészt azért, mert annak megállapításait a jelen jogorvoslati eljárás, illetve vizsgálat tárgyát képező érvénytelenségi döntés nem tartalmazta, másrészt azért, mert a fent rögzített ajánlatkérői előírások hiányában a tárgyi vélemény nem lehet kellően objektív.

48. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának aránytalanul alacsony ár okán történt érvénytelenné nyilvánításával mind az 1., mind a 2. rész tekintetében megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését.

49. A 3-4. kérelmi elem tekintetében a Döntőbizottság – az ajánlatkérő ide vonatkozó elkésztési kifogására is figyelemmel – elsődlegesen az eljárásjogi feltételek meglétét vizsgálta, vagyis azt, hogy e kérelmi elemek érdemi elbírálása nem ütközik-e eljárásjogi akadályba.

50. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

51. A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„(7) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és
da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;

db) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben nem küldte meg, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésére vonatkozó határidő lejártának napját;”

52. A Kbt. 148. § (10) bekezdése szerint a (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

53. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

54. Az Ákr. 52. § (4) bekezdése szerint, ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő – az ügyintézési határidő kivételével – a következő munkanapon jár le.

55. A Kbt. kógens szabályozása meghatározza, hogy a kérelmezők milyen határidővel fordulhatnak jogorvoslatért a Döntőbizottsághoz. A Kbt. szubjektív és objektív határidőkkel határolja be a jogorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló időtartamot, melyek jogvesztő jellegűek.

A jogorvoslati határidők jogvesztő jellege azt jelenti, hogy a határidő letelte után az igényérvényesítés lehetősége kizárt. Nem áll fenn jogi lehetőség a határidők nyugvására, meghosszabbodására sem.

A Kbt. 148. § (3) bekezdése főszabályként a jogorvoslati kérelem benyújtásának szubjektív határidejeként meghatározza, hogy a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be a

jogorvoslati kérelem. Emellett pedig egy objektív, a jogsértés megtörténtétől számított kilencven napos jogorvoslati határidőt is meghatároz.

A Kbt. 148. § (7) bekezdésében a jogalkotó egyes közbeszerzési eljárási cselekmények, ajánlatkérői döntések tekintetében kötelezően meghatározta, hogy a Kbt. 148. § (3) bekezdése szerinti tudomásra jutástól számított tizenöt napos, illetve tíz napos határidő számításakor milyen időpontot kell figyelembe venni a tudomásra jutás időpontjaként.

A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontjának szabályozása arra az esetre vonatkozik, amikor a kérelmező élt a számára biztosított lehetőséggel, és határidőben előzetes vitarendezést kezdeményezett. Az ehhez fűződő tudomásra jutási időpont kétféle lehet attól függően, hogy az ajánlatkérő az – egyéb intézkedés nélküli – jogsértéssel kapcsolatos álláspontját határidőben megküldte-e, avagy sem. A tudomásszerzés időpontja az első – mint jelen – esetben az ajánlatkérő által adott elutasító válasz megküldésének dátuma, míg a második esetben az ajánlatkérői válasz megküldésére vonatkozó határidő leteltének napja.

Ezen speciális, későbbi tudomásszerzési időpont akkor illeti meg a kérelmezőt a szubjektív jogorvoslati határidő számítása szempontjából, amennyiben a jogorvoslati kérelmében az előzetes vitarendezési kérelmében kifogásolt ajánlatkérői magatartással egyező tartalmú jogsértést vélelmez.

56. A Döntőbizottság fenitek alapján konkrétan azt vizsgálta meg, hogy a kérelmező Kbt. 79. § (1) bekezdésének ajánlatkérő általi megsértéséről, pontosabban annak vélelméről mikor szerzett tudomást, illetve az ezzel összefüggő 3-4. kérelmi elemet mikor terjesztette elő.

57. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem és az előzetes vitarendezési kérelem tartalmi vizsgálata alapján megállapította, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelem 7. oldal második bekezdésének azon részében, hogy „az ajánlatkérőnek az összegezésben szükséges kellő részletezettséggel az indokolás elfogadhatatlanságára vonatkozó álláspontját ismertetnie”, illetve hogy „az ajánlatkérő a fentiekben előírt, objektív és részletes indokolási kötelezettségének nem tett eleget”, beazonosíthatóan kifogásolta az ajánlata érvénytelensége indokolásának nem kellő részletességét. Ezt követően a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy ezt a vélelmezett jogsértést az 1-2. kérelmi elemhez képest önálló, 3-4. kérelmi elemként kéri figyelembe venni úgy, hogy megsértett, megállapítani kért jogszabályi rendelkezésként a Kbt. 79. § (1) bekezdését jelölte meg.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy az előzetes vitarendezési kérelem kérelmező által hivatkozott 6. oldal utolsó előtti bekezdése az alábbiakat tartalmazta:

„Egyrészt Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban nem határozott meg olyan képzésenként minimálisan elvárt óraszámot, mellyel Kérelmezőnek kalkulálnia kellett volna. Erre tekintettel Kérelmező a saját, sok éves tapasztalatából indult ki, ennek, továbbá az eljárásban előírt, elvárt feladatoknak megfelelően tervezte az óraszámokat és a munkafolyamatokat egyaránt. Kérelmező számára tehát kérdéses, hogy Ajánlatkérő mire tekintettel állapította meg, hogy a kalkulált óraszámok „alacsonyak”, illetőleg „alábecsültek”? Kérelmező számára nem világos továbbá az sem, hogy mihez képest viszonyítva vizsgálta Ajánlatkérő az egyes munkaidő-ráfordítások időarányosságát, továbbá az sem, hogy mire alapítja azon állítását, mely szerint ezen „alulbecsült” időráfordítások „veszélyeztetik a képzések szakszerű, színvonalas megszervezését.” A veszélyeztetés a Kbt.-ben az aránytalanul alacsony ár indokolásánál ismeretlen fogalomnak tekinthető. Kérelmező meglátása szerint a veszélyeztetés nem tekinthető a szerződés teljesíthetőségével kapcsolatos párhuzamos értelmezésnek. A szerződés teljesíthetőségének kérdése objektív, míg a veszélyeztetés egy sokkal inkább szubjektív kategória, mely esetben a „kár bekövetkezte lehetségessé válik, kétes helyzet alakulhat ki”. De ez korántsem jelenti a szerződés tárgyilagos módon megítélhető teljesíthetlenségét.”

58. A Döntőbizottság megállapította, hogy az előzetes vitarendezési kérelem 2. kérelmi elemének fent idézett bekezdéséből, illetve további részeiből sem derül ki egyértelműen az, hogy a kérelmező az érvénytelenségi indokolás nem kellő részletességét szándékozott kifogásolni.

59. A Döntőbizottság megállapította, hogy jelen esetben nem áll fenn a kérelmek közötti azon tartalmi egyezőség, mely a kedvezőbb, az előzetes vitarendezési kérelmet elutasító válaszhoz kötődő tudomásszerzéshez szükséges, ezért a kérelmező a 3-4. kérelmi elemben kifogásolt jogsértésről az összegezés megküldésének napján, 2017. december 28. napján tudomást szerzett.

60. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező a tudomásszerzéstől számított 10 napos szubjektív jogvesztő határidő megtartásával – mivel a Döntőbizottságnál 2018. január 7-én a munka szünetelt – 2018. január 8. napjáig terjeszthette volna elő jogorvoslati kérelmét, így a 2018. január 18-án benyújtott jogorvoslati kérelem a 3-4. kérelmi elem tekintetében elkésett.

61. Emiatt a jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálatának eljárásjogi akadályja van, így a Döntőbizottság a 3-4. kérelmi elemet érdemben már nem vizsgálta.

62. Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

63. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

64. A fentiek alapján a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a 3-4. kérelmi elem tekintetében megszüntette.

65. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel az 1-2. kérelmi elem tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményt, megsemmisítette az ajánlatkérő 1-2. részre vonatkozó eljárást lezáró, és azt követően hozott valamennyi döntését, míg a 3-4. kérelmi elem tekintetében a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást megszüntette.

66. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

67. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét – így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat – figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

68. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel az ajánlatkérő súlyos jogsértést követett el azzal, hogy két közbeszerzési részre vonatkozóan is anélkül nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát, hogy meggyőződött volna annak érvényességéről/érvénytelenségéről.

A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során a jogsértés súlyán kívül figyelembe vette a közbeszerzés 1-2. részének együttesen 130 millió forintos nagyságrendű becsült értékét, illetve mérlegelte azt is, hogy a megállapított jogsértés reparálható.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére értékelte, hogy közbeszerzéseivel kapcsolatban az utóbbi két évben – a D.948/2016., a D.251/2017. és a D.530/2017. számú ügyben – jogsértés megállapítása mellett bírság kiszabására is sor került.

A Döntőbizottság mindezen tényezőket együttesen mérlegelve a bírság összegét a rendelkező részben meghatározott mértékben állapította meg.

69. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről az Ákr. 126. § (2) bekezdése, illetve a Kbt. 151. § (8)-(9) bekezdése alapján rendelkezett.

70. Az Ákr. 126. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(2) A jogvita eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

- a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
- b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.”

71. A Kbt. 151. § (8)-(9) bekezdései szerint:

„(8) Ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja, vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. A kérelem vagy egyes kérelmi elemek visszavonása esetén a kérelmező a fenntartott kérelmi elemekre figyelemmel és a külön jogszabályban meghatározottak szerint tarthat igényt az igazgatási szolgáltatási díj visszatérítésére.

(9) Ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.”

72. A fentiek alapján a kérelmező által az 1-2. részre összesen megfizetett 501.300+200.000=701.300.-Ft igazgatási szolgáltatási díjból az 1-2. kérelmi alapos volta, illetve a jogorvoslati eljárás 3-4. kérelmi elem tekintetében történt megszüntetése miatt a Közbeszerzési Hatóságnak 401.300.-Ft visszatérítési kötelezettsége van, míg a Döntőbizottság saját bevételét képező 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat az ajánlatkérőnek kell megfizetnie a kérelmező részére.

73. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

74. A határozat nem érdemi (megszüntető) rendelkezése elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére és az Ákr. 116. § (3)-(4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése, a határozat érdemi rendelkezései közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

75. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2018. március 6.

***Dr. Virágh Norbert sk.
a tanács elnöke***

***Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos***

***Pulainé dr. Horváth Hajnalka sk.
közbeszerzési biztos***

A kiadmány hitelével:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Siposné Dr. Göttlinger Anita felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (e-elérhetőség: 5995a476903bc7a99b2db9d11efa7f54)
2. Ószy Ügyvédi Iroda, Dr. Ószy Tamás ügyvéd, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (KRID: 18267811)